

непролазни дан Царства Божјег, вечног и бесмртног. Са Васкрсењем Христовим дошло је и царство живота са којим је разрушена држава смрти. Дајући нам себе, Христос нам је дао све. Крстом и Васкрсењем Христовим укинуто је безнађе и безизлаз смрти. Ваша Светости, дочекујемо Вас у овом величанственом Саборном храму Силаска Светог Духа на Апостоле који је символ слободе и свеколиког васкрса српског народа, који га је градио пред само ослобођење од петовековног турског ропства са вером у Васкрслог Христа и надом да ће из мрака ропства коначно изаћи на светлост слободе. У овом светом храму, пуних тридесет и пет година столовао је блажене успомене Ваш претходник на трону патријараха српских, патријарх Иринеј као епископ нишки. Епископ Иринеј је мудро, стрпљиво и ревносно са пуно очинске љубави видао ране повереног му народа Божјег.

Сабраном верном народу обратио се потом Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије: – Ваше Преосвештенство, драги брате и саслужитељу у Христу Господу, владико Арсеније, браћо архијереји, браћо свештеници, монаси и монахиње, најдражи и веома блиски срцу драге Нишлије, драга духовна децо, многострука је радост што смо данас, по благослову Вашег Преосвештенства и по љубави Вашој, православна браћо и сестре, овде у Нишу, у светом граду. Мало је градова, не само на нашим просторима, који имају такву славу, такву унутарњу духовну лепоту, као што је град Ниш. Мало је места која имају тако велику, богату, истинску духовну славу, не славу пролазну, не славу од овог света, него истинску и праву славу, славу која долази од Онога који је Непролазан, који је Вечан, славу града који је и слика града вечности. Мало је таквих места, али што је још важније, мало је таквих људи као што су кроз историју били људи овог града. Мало је тако благословених људи, мало је тако истинском славом прослављених људи. Само се сетимо мученичке историје града Ниша и ту нема потребе за било каквим доказима, великим речима, препиркама, аргументима, убеђивањима. Само смирено и скромно треба се успети, срцем окренут ка Богу и молитвом спојен са Богом, на Ћеле кулу. За све оне који су далеко од те лепоте коју носи град Ниш, за све оне који су далеко од Бога, то је само знак и споменик на тешку, мучну прошлост нашег народа. Међутим, за оне који су у Христу утемељени, то је више од знака победе и знака славе. То је крст Нишлија православних, свих сабраних на једном месту кроз векове и нашег народа у целини. То је крст, али крст Христов. Сваки наш крст када је уткан у крст Христов, када је прожет крстом Христовим, већ сам по себи носи силу победе, силу васкрсења, силу Царства Небеског, силу радости, силу смисла постојања.

– Ако се вратимо још дубље уназад сви добро знамо да је васељена, читав

космос и читава историја прогледала слободно, продисала пуним плућима овде у граду Нишу, јер ово је град Светог Константина Великог, великог Богом. Само онај који је велики Богом има величину. Ово је град оног човека који је по промислу Божјем крст признао као знамење победе, јер му се крст на небу љубављу Божјом показао као оруђе победе. Данас ћемо бити обрадовани одлуком Светог Синода и изразити своје поштовање према Војсци Србије у Нишу. У центру касарне Војске Србије налази се храм Божји показујући на тај начин да поред оруђа које је неопходно да би се бранило достојанство својих ближњих, ако то затреба, наша Војска заједно са свим Нишлијама и са свом историјом Ниша, који има свој почетак крстом и у крсту, има и зна за оруђе које се зове крст. Читав свет је прогледао, продисао и почео да мисли Јеванђељем Христовим, управо тајном радости у којој се још увек налазимо, тајном победе, тајном Васкрсења Христовог. То је Ниш, а то сте и ви, браћо и сестре, Нишлије. Зато је огромна наша духовна радост када само помислимо на Ниш, а камоли када дођемо овде да се у Духу Светом са вама загрлимо, да у Духу Светом, у Христу Господу, истински пројавимо сви међусобно љубав. То је и утеха за нас када дођемо у Ниш, али и подстицај да где год да се налазимо, чиме год да се бавимо, а јесте служба Цркве, имамо не само утеху и не само наду, него већ сада и овде истински доживљај присуства Христовог међу нама, а то значи победе над сваком тамом, над сваким безнађем, над пролазношћу, над смрћу, над сваким непријатељем који нас спутава да у пуноћи будемо Христови, а то значи и – истакао је патријарх Порфирије и нагласио:

– Радост је велика што долазимо да осветимо споменик посвећен великом, великом и понављам безброј пута великом свом претходнику, блаженопочившем патријарху Иринеју. Нисам склон да много износим пред јавност лична искуства које је Бог по љубави својој уделио и мени недостојном, али имао сам тај благослов да патријарха Иринеја, као и његовог претходника, изблиза не само упознам него и доживим. Бог је хтео да имам не мало тренутака које сам провео у четири ока са њим, а онда је благословио и да дођем на његово место, па да онда уђем и у његову личну архиву, у његове преписке, дописивања, у беседе које је писао од најраније младости, у фотографије и по реду. Рећи ћу само толико да је блаженопочивши патријарх Иринеј чудесан човек Божји који је успео и од многих себи веома блиских сакрије свој живот у Духу Светом. Навешћу само један или два примера. Један се тиче његове посете Хрватској у време када сам ја тамо био митрополит. Био је у Загребу, коначио је у дому у коме сам био и ја, и требали смо негде у ране сате да кренемо у Јасеновац. Ја сам се пробудо раније и хтео сам само да послушнем да ли су сви гости отворили очи

и ако нису да их на време пробудим. Наравно, сви остали су у том тренутку били затворених очију, а када сам се приближио келији у којој је био, већ у дубокој старости, патријарх Иринеј ја сам био запањен у најбољем смислу те речи. Ја сам зачуо појање из његове келије. „Онда сам се мало задржао и схватио да је, у ране сате око пет сати ујутро, он служио своје молитвено правило. Ми добро знамо шта значи држати се свог молитвеног правила. Исто тако добро знамо колико напора треба да уложимо да бисмо остали доследни држању свог молитвеног правила, као и да често правдамо себе, те уморили смо се од других послова, те на путу смо, па можемо пропустити и неко правило, па и молитвено правило, јер и оци кажу да путници, болесници и многи други имају оправдање ако се не држе молитве и подвига као што чине у некаквим нормалним условима и свакидашњим условима и околностима. Навешћу још један пример а тиче се управо листања његових личних писама, његове заоставштине коју сам ја затекао у простору који сада, по љубави својих претходника и трудом њиховим и по промислу Божјем, користим. Читао сам писма, преписку његову са Светим Амфилохијем са Пафоса, једним великим подвижником, по којем је и наш блаженопочивши митрополит црногорски добио име. Сва та писма су изливи крајњег смирења и пројава најдубље глади и жеђи за живим Господом, искање молитвене подршке и потпоре, али и одговора на многа духовна питања и недоумице које сусреће свако ко стаје на стазу монашког живота. Сама та чињеница да је он бирао светитеља са којим општи, кога хоће себи за учитеља, од кога тражи молитвену подршку, показује каква је структура духовна била блаженопочившег Иринеја. Како онда да данас заједно нисмо радосни, јер ево као најскромнији дар, уздарје на све оно што је пружио граду Нишу, али и нашој Цркви, а нарочито што је то било скромно и тихо и скривано од очију других, добисмо благослов велики да смо се данас сабрали имена његовог ради овде у Нишу, а изнад свега, пре свега и после свега, радост је велика што смо у данима Светле седмице, у данима у којима славимо Васкрсење Христово. Та реч Васкрсење Христово садржи све оно што смо чули од вас, Преосвећени Владико и брате. У тој речи стоји и смисао због које смо позвани из небића у биће. У тој речи стоји остварење нашег назначењ. У тој речи стоји победа, у њој је садржана и наша вера. У тој вери ми добро разумемо речи самог Господа: Само веруј и не бој се. И најпре обраћај се Господу у свему што ти је потребно. И најпре стави распетог и васкрслог Господа на прво месту у своме животу. Ако то учиниш верујући и не бојећи се, све остало ће добити своју праву вредност, своје право место, своју праву меру у твојој, у мојој, у нашој близини. Нека вас Господ све благослови! Волим Вас и грлим. Ширим архипастирске руке, које су руке ваше, из дубине душе, које је место

за све вас, а сигуран сам да је тако у свим могућим правцима међу нама, сигуран сам да је то тако и код вас. Да сте благословени! Нека Господ свима подари радост, љубав, мир и веру која се ничег не боји и веру у васкрслог Христа која нас засигурно са Њим Васкрслим води увек у сваку победу против сваког мрака, таме и сваке врсте непријатеља. Живели! Господ да благослови! Христос васкрсе!

После свечаног чина доксологије, патријарх Порфирије је, у име Светог Архијерејског Синода и на предлог Епископа нишког Арсенија, представнику Војске Србије уручио орден Светог краља Милутина, а затим у Светосавском дому отворио изложбу посвећену блажене успомене патријарху Иринеју. – Живот блажене успомене патријарха Иринеја био је сав у знаку распетог и васкрслог Христа, у знаку крста и васкрсења, у знаку подвига хришћанског православног – истакао је патријарх Порфирије. На отварању изложбе наступило је Нишко црквено певачко друштво Бранко.

Другог дана посете, 22. априла 2023. године, Његова Светост Патријарх српски г. Порфирије служиће свету архијерејску Литургију у нишком Саборном храму са почетком у 8.30 часова. Уследиће свечано откривање и освећење споменика блаженопочившем патријарху српском Иринеју у порти Саборног храма са почетком у 12 часова.

spc.rs